

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w radzie państwa reprezentowanych.

Zeszyt III. — Wydany i rozesłany dnia 15 stycznia 1872.

5.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12 stycznia 1872,

którem wydana zostaje instrukcja dotycząca się wykonania powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

Na podstawie artykułu V ustawy z dnia 25 lipca 1871, Dz. u. p. Nr. 95 wydaje się w przedmiocie wykonania powszechnej ustawy o księgach gruntowych instrukcją następującą:

§. 1.

Wszelkie podania, do sądu hipotecznego nadechodzące, których przedmiotem są wniesienia do ksiąg gruntowych, przez tenże sąd uskutecznić się mające, jakoteż wszelkie akta, które się takowych wniesień tyczą, jak np. odezwy urzędowe, rekursa, załatwienia rekursów, relacje urzędowe, po zaciągnięciu do protokołu podawczego, powinny być zapisane w dzienniku, w urzędzie hipotecznym utrzymywać się mającym.

W tym celu podania takowe i akta, po każdym zamknięciu protokołu podawczego, w nagłych zaś wypadkach, zaraz po ich zaciągnięciu do protokołu podawczego, urzędnikowi księgę gruntową utrzymującemu, a jeżeli urząd hipoteczny ma osobnego przełożonego, temuż, udzielane być powinny.

Zapisanie podań i aktów w dzienniku ma nastąpić natychmiast po onych otrzymaniu.

§. 2.

Dziennik ma zawierać oddzielne rubryki dla następujących szczegółów:

1. Praesentatum, t. j. liczba protokołu podawczego i dzień nadejścia do sądu hipotecznego; podania i akta jednocześnie do urzędu hipotecznego wniesione, powinny być zapisane w porządku arytmetycznym liczb protokołu podawczego.
2. Nazwiska stron i przedmiot podania.
3. Przedmiot hipoteczny do którego podanie się odnosi.
4. Dzień i treść załatwienia sądowego w krótkości, np. dozwolono, tylko zastrzeżono, odmówiono.

5. Gdzie wniesienie skutecznionem zostało t. j. tom i arkusz lub strona księgi, a względnie wyciągu hipotecznego, jeżeli tenże miejsce księgi gruntowej zastępuje.

6. Osoby, którym rezolucya ma być doręczona.

7. Dzień w którym osobom wyżej wymienionym rezolucye według przepisów doręczono.

8. Wyszczególnienie przypadków, w których urząd hipoteczny ma z urzędu pamiętać o wyznaczonym terminie, jakoteż oznaczenie końca tego terminu.

9. Liczby dziennika podawczego tych podań i aktów, które odnosząc się do załatwienia jednego i tego samego żądania o wniesienie, wzajemnie w związku ze sobą zostają.

Oprócz szczegółów, według powyższego postanowienia w dzienniku znajdować się mających, naczelnicy sądów mogą kazać utrzymywać inne zapiski czyto w dzienniku, czy w osobnej księdze, jeżeli to, do przeglądu czynności urzędu hipotecznego, zda się być potrzebnem. Z tego samego powodu w sądach wiele zatrudnienia mających, może być zarządzeniem, aby niektóre szczegóły, według powyższych przepisów do dziennika zaciągnąć się mające, np. o doręczeniach, o sprawozdaniach urzędowych, nie w tymże, lecz w osobnych książkach zapisywane były. W takim razie książki te za integralne części składowe dziennika mają być uważane.

§. 3.

Po zaciągnięciu do dziennika szczegółów w §. 2, licz. 1, 2, 3 wymienionych, należy porównać podanie hipoteczne ze stanem hipotecznym i oraz w tem miejscu księgi gruntowej, w którym żądanie wniesienie ma nastąpić, napisać ołówkiem liczbę protokołu podawczego.

Jeżeli jednak zachodzą okoliczności, w których według §. 99 a) powszechnej ustawy hipotecznej, zapisanie hipoteczne prośby odrzuconej miejsca mieć nie może, natenczas zanotowania ołówkiem tej liczby zaniechać należy.

Jeżeli podanie nie zgadza się ze stanem hipotecznym, lub jeżeli nie zawiera wszystkiego, co przy załatwieniu uwzględnionem być powinno, urzędnik księgę gruntową utrzymujący obowiązany jest zwrócić pisemnie uwagę sędziego na te okoliczności.

Jeżeli nie ma powodu do uwag tego rodzaju, należy to zanotować. Tak w pierwszym jak i w drugim przypadku urzędnik księgę gruntową utrzymujący może napisać swoją uwagę albo na podaniu, jeżeli takowe nie ma być stronie zwróconem, albo na osobnym arkuszu.

Podania hipoteczne oddać należy następnie urzędnikowi sądowemu, do załatwienia onych powołanemu, jak najspieszniej, mianowicie najpóźniej w 24 godzinach po ich nadejściu do sądu hipotecznego. Przekroczenie tego terminu miejsca mieć nie może, jak tylko za zezwoleniem naczelnika sądu, w razie niezwykłego natłoku spraw, lub szczególnej onychże trudności.

§. 4.

Jeżeli w przypadku dozwolonego wniesienia hipotecznego możnaby się obawiać, że urzędnik księgę gruntową utrzymujący mógłby mieć wątpliwość, w którym miejscu i jakimi słowami wniesienie i onego potwierdzenie ma być dokonane, natenczas sąd, załatwiając podanie, wyda utrzymującemu księgę gruntową polecenie, jakimi słowami wniesienie lub potwierdzenie skutecznąć, tudzież w którym miejscu księgi gruntowej wniesienie a na którym dokumencie potwierdzenie ma umieścić.

§. 5.

Podania hipoteczne i akta sądownie załatwione, gdy pomysły rezolucyi zaopatrzone zostaną w trybunałach adnotacyą prezesa „expediatur“ a w sądach powiatowych podpisem

sędziego powiatowego (§§. 206, 249 instrukcyi sądowej z dnia 3 maja 1853, Dz. u. p. Nr. 81), jeszcze przed wygotowaniem rezolucyi sądowych bezpośrednio do urzędu hipotecznego odesłanemi być winny.

Załatwienie sądowe, w taki sposób do urzędu hipotecznego nadeszłe, którem wniesienie hipoteczne dozwolonem, lub zarządzonem zostaje, służyć ma urzędowi hipotecznemu jako zlecenie w myśl §. 102 powszechnej ustawy hipotecznej. Do wykonania nie potrzeba innego zlecenia.

Przed wniesieniem wypełnić należy rubryki dziennika stósownie do osnowy załatwienia.

§. 6.

Wniesienia, podług załatwienia sądowego przedsięwziąć się mające, skutecznić należy niezwłocznie w miejscu odpowiedniem, stósownie do urzędzenia istniejących ksiąg gruntowych.

W tym względzie trzymać się należy porządku arytmetycznego liczb protokołu podawczego.

Jeżeliby się okazało, że jedno z załatwionych podań tyczy się ciała hipotecznego, względnie którego podanie jednocześnie lub później wniesione, jeszcze nie jest załatwionem; należy donieść o tem sądowi i wstrzymać się z skutecznieniem wniesienia aż do dalszego zlecenia.

Gdy się wniesienie skutecznia, należy liczbę protokołu podawczego, stósownie do §. 3 ustęp 1, ołówkiem napisaną, ołówkiem przekreślić.

Liczbę tę należy tak samo przekreślić i wtedy, jeżeli w skutku załatwienia sądowego wniesienie skutecznionem nie będzie [§. 99 b) powszechnej ustawy o księgach gruntowych].

§. 7.

Wniesienia skuteczniać należy z zachowaniem przepisów powszechnej ustawy o księgach gruntowych, treściwie, pismem wyraźnem, czytelnem.

Jeżeli w jednym sądzie skutecznienie wniesień poruczone jest kilku osobom, należy mieć staranie, aby wniesienia w jednej i tej samej księdze a mianowicie na jednej i tej samej karcie ile możności jedną ręką były pisane.

§. 8.

Na czele każdego wniesienia położyć należy praesentatum.

Jeżeli mają być skutecznione wniesienia w skutku podań jednocześnie, tego samego ciała hipotecznego się tyczących, obok praesentatum dopisać należy „jednocześnie z“ i przy wniesieniu na podstawie jednego z tych podań skutecznionem, przytoczyć liczby protokołu podawczego podań jednocześnie.

Jeżeli karta ma być oznaczona jako główna, lub jako podrzędna, natenczas, gdy się wnosi wpis lub zastrzeżenie prawa zastawu, obok praesentatum położyć należy słowa „karta główna“, a względnie „karta podrzędna“.

§. 9.

Wniesienia nie mogą zawierać nic takiego, co według powszechnej ustawy o księgach gruntowych nie stanowi osnowy wniesienia hipotecznego (§. 98 powszechnej ustawy o księgach gruntowych).

Przy wyborze wyrażeń sąd nie może w żadnym względzie odstępować od przepisanych nazw czyli to praw wniesić się mających, czyli też rodzajów wniesień (§§. 8, 9, powszechnej ustawy o księgach gruntowych).

Skuteczniając wniesienie, utrzymujący księgę gruntową, tak we względzie, wymienienia osób, dla których, jak i przedmiotów, na których wniesienie następuje, tudzież praw, wniesić się mających, winien trzymać się słów, w załatwieniu sądowem użytych.

§. 10.

Liczby, zakres prawa wnieść się mającego, oznaczające, np. trzy piąte, cztery mie-
rzyce, sto złotych itp. powinny być zawsze napisane literami, wyjąwszy, jeżeli są kwotami
w drobnej monecie, jak centy, grosze, centimy, soldi itp.

Jeżeli wniesienie odnosi się do wniesienia poprzedniego, liczby tego rodzaju, literami
napisane, zawierającego; liczby te cyframi napisane być winny.

Kwota kapitałów wierzytelnych, dla których wpisuje się prawo zastawu na całym
cielu hipotecznym lub na jakiejś części onego, bezpośrednio a nie jako prawo podzastawu,
powinna być napisana nie tylko literami, stosownie do ustępu 1, lecz oraz cyframi, w rubryce
na ten cel przewidzianej, lub, jeżeli księga nie zawiera takiej rubryki, na prawym brzegu.

Jeżeli dla zmian w hipotece łącznej otwiera się osobny arkusz, stosownie do §. 112
powszechnej ustawy u księgach gruntowych, natenczas i kwoty kapitałów wierzytelnych,
dla których uzyskuje się prawo podzastawu na tej hipotece łącznej, w sposób, w powyż-
szym ustępie wskazany, zanotować należy.

§. 11.

Wniesienia wpisów, zastrzeżeń i zapisów wszelkiego rodzaju powinny jedno po dru-
giem po sobie następować.

Wszelkie wniesienia tak skutecznie i czarnym atramentem w taki sposób podkreślić
należy, aby nie było miejsca na dodatki.

§. 12.

Wniesienia skuteczne w księgach, składających się z kart hipotecznych, powinny
być w każdym arkuszu (folium) tych kart (np. arkusz własności, arkusz ciężarów) ponu-
merowane liczbami bieżącymi w porządku arytmetycznym, które, jeżeli liczby porządkowe
były już używane, od tychże zaczynać się mają.

Jeżeli na podstawie jednej i tej samej rezolucji więcej wpisów lub zastrzeżeń ma być
uskuteczonych; każde z tych wniesień, chociażby na tym samym arkuszu skuteczne
było, osobną liczbą porządkową opatrzone być winno.

Przy wnoszeniu prawa dla kilku osób, nazwiska uprawnionych z wymienieniem części
na każdą przypadającej napisać należy pod sobą i oznaczyć takowe literami w porządku
abecedowym.

Jeżeli wniesienie odnosi się do poprzedniego wniesienia, w tej samej karcie hipo-
tecznej skutecznego, natenczas pod liczbą porządkową nowego wniesienia położyć na-
leży liczbę porządkową wniesienia powołanego, z przydaniem słowa „ad“ w formie ułamka,
jeżeli zaś wniesienie powołane znajduje się w innym arkuszu (folium) karty, takowy wy-
mienić.

Liczby porządkowe wniesień późniejszych, odnoszące się do wniesień dawniejszych,
w tej samej karcie zawartych, dopisać należy do tych wniesień dawniejszych z przydaniem
litery v (vide).

W księgach, które nie składają się z kart hipotecznych, wzajemny związek wniesień,
tyczących się tego samego ciała hipotecznego i do siebie nawzajem się odnoszących, uwy-
datnić należy przez położenie na lewym brzegu oznaczeń z przydaniem litery v (vide) pod
którymi można znaleźć odnośne wniesienia.

§. 13.

Jeżeli się wpisuje wykreślenie wpisu lub zastrzeżenia, albo jeżeli się wykreśla zapisanie, natenczas w wykreślonym wniesieniu słowo, rodzaj onego oznaczające (wpis, zastrzeżenia, lub zapisanie), czerwonym atramentem podkreślić należy. Jeżeli ma miejsce wpis tylko częściowego wykreślenia wpisu lub zastrzeżenia, natenczas we wniesieniu częściowo wykreślonym, zrobić potrzeba czerwonym atramentem punkta pod słowem rodzaj onego oznaczającym.

Podobne znaki należy zrobić pod nazwiskiem uprawnionego, jeżeli się wpisuje całkowite lub częściowe przeniesienie jego prawa.

Jeżeli karta główna lub karta podrzędna hipoteki łącznej przestanie istnieć jako taka, wyrazy „karta główna“ lub „karta podrzędna“ czerwonym atramentem podkreślić należy.

Jeżeli jedno z wniesień wyżej wzmiankowych ma być w drodze rekursu wykreślonym, znaki czerwonym atramentem zrobione (kreski, punkta) czerwonym atramentem przekreślić należy.

§. 14.

Istniejące rozporządzenia o używaniu ksiąg dokumentów w miejsce ksiąg głównych — jeżeli ksiąg głównych nie ma, lub jeżeli nie są tak urządzone aby do nich zaciągać wniesienia stosownie do przepisów ustawy o księgach gruntowych — jakoteż rozporządzenia o zastępowaniu ksiąg niedostatecznych wyciągami hipotecznymi, pozostają w mocy obowiązującej; przeto takowe, mianowicie zaś §§. 7 i 8 a względnie 11—15 rozporządzenia cesarskiego z dnia 16 marca 1851, Dz. u. p. Nr. 67 w krajach dla których to rozporządzenie cesarskie było wydanem, winny być stosowane.

Wniesienia do ksiąg dokumentów, księgi główne zastępujących a względnie do wyciągów hipotecznych, skutecznie należy tak samo według postanowień §§. 102—105 powszechnej ustawy o księgach gruntowych, jakoteż według §§. 7—13 instrukcyi niniejszej.

§. 15.

Przy otwieraniu nowej karty hipotecznej postępować należy w sposób odpowiadający urządzeniu księgi, która nową kartą ma być uzupełniona.

Jeżeli stosownie do §. 112 powszechnej ustawy o księgach gruntowych ma być przeznaczony osobny arkusz do wnoszenia zmian w hipotecę łącznej, arkusz ten, gdyby miejsce w arkuszu ciężarów nie wystarczało, nowo założyć i w te same rubryki co arkusz ciężarów zaopatrzyć należy.

Jeżeli księga nie zawiera osobnych rubryk do wnoszenia ciężarów lub osobnych kart; arkusz przeznaczony dla zmian w hipotecę łącznej zaopatrzyć należy w trzy rubryki i przeznaczyć pierwszą na liczby porządkowe, drugą na wniesienia a trzecią na kwoty.

W każdym przypadku arkusz dopiero wzmiankowany zaopatrzyć należy w napis powołujący się na hipotekę łączną do karty głównej wniesioną.

Napis ten, gdy hipoteka łączna wygaśnie, lub gdy treść arkusza zmian do innej karty przeniesioną będzie, potrzeba czerwonym atramentem podkreślić i nadto na tym arkuszu zmian zanotować, że takowy wychodzi z użycia.

§. 16.

Potwierdzenie
wniesienia.

Po skutecznieniu wniesienia takowe stosownie do przepisu powszechnej ustawy o księgach gruntowych, na dokumencie, który wniesieniu służył za podstawę, potwierdzić należy. W potwierdzeniu tem wynienić się ma rezolucję wniesienia pozwalającą lub one zarządzającą, tudzież miejsce księgi gruntowej, w którym się to wniesienie znajduje.

Jeżeli nie ma dokumentu z którego dałoby się bezpośrednio wyprowadzić rozszczenie do wniesienia dozwolonego (np. §. 14, ustęp. 4, §. 34 powszechnej ustawy o księgach gruntowych); potwierdzenie wniesienia wystawić należy na wypisie rezolucyi, proszącemu doręczyć się mającym.

Tak w tych, jak i we wszystkich innych przypadkach, w których potwierdzenie wniesienia ma być umieszczonem na rezolucyi, (np. §§. 54, 58, 99 powsz. ust. o ks. grunt.), wystawia się potwierdzenie wniesienia dopiero po ukończeniu wszystkich wypisów.

§. 17.

Badanie i zachowy-
wanie odpisów do-
kumentów.

Po skutecznieniu potwierdzenia wniesienia, odpisy przez stronę przedłożone należy zbadać i jeżeli się zgadzają z pierwopisami, utrzymujący księgę gruntową winien zgodność tę potwierdzić na odpisach z odwołaniem się do obecnych pierwopisów.

Pod względem odpisów, w celu wymiaru należytości, przedłożonych, postępować należy według istniejących przepisów.

Przy badaniu odpisów, do zbioru dokumentów przeznaczonych, nie należy robić trudności, gdy przedłożone egzemplarze odpisów były rozmnożone środkami mechanicznymi; również i to nie zasługuje na nagany, gdy odpisy kilku dokumentów znajdują się na jednym i tym samym arkuszu.

Odpisy powinny być napisane czysto i czytelnie, na całych arkuszach zwykłej wielkości, z pozostawieniem próżnego brzegu takiej szerokości jaka do oprawienia jest potrzebna.

Jeżeli pierwopis, stosownie do §. 90 powszechnej ustawy o księgach gruntowych, w zbiorze dokumentów ma być zachowanym, utrzymujący księgę gruntową winien zwrócić uwagę sądu na tę okoliczność, gdyby już w załatwieniu sądowem zachowanie pierwopisu zarządzone nie było.

§. 18.

Odpisy do zbioru dokumentów przeznaczone, jakoteż pierwopisy, w miejsce takowych zatrzymane, winny być zaopatrzone w liczby protokołu podawczego tych podań, do których należą.

Odpisy składać trzeba oddzielone od podań, w fascykułach, wielkości tomu miernie grubego odpowiadających, pod twardemi przykrywami. Odpisy, znajdujące się w jednym fascykułce, powinny być zaopatrzone w liczby bieżące. Liczby te, jak niemniej fascykuł, zanotować należy także na podaniach do których się odnoszą.

§. 19.

Jeżeli dołączenie odpisu dla zachowania w zbiorze dokumentów, nie jest potrzebnem dla tego, ponieważ odpis rzeczzonego dokumentu już się znajduje w zbiorze dokumentów;

natenczas w fascykułe zbioru dokumentów, w miejscu, w którym odpis ten złożycyby należało, umieścić potrzeba zamiast tego odpisu arkusz i na nim, równie jak na podaniu hipotecznem, napisać, w którym miejscu zbioru dokumentów znajduje się odpis dokumentu.

§. 20.

Odpisy zbioru dokumentów należy oprawiać w stósownych odstępach czasu a mianowicie każdy fascykuł w osobny tom.

Jeżeli strona pozostawiła dokument oryginalny w zbiorze dokumentów i aż do czasu oprawienia fascykułu, w którym dokument został umieszczony, nie zastąpiła takowego odpisem, wymaganiom odpowiadającym, a jednak nie oświadczyła, że chce aby dokument oryginalny został oprawiony; należy z urzędu sporządzić odpis za poborem należytości od wierzytelnych odpisów postanowionej, włożyć takowy w odpowiedni fascykuł a pierwopis zachować w aktach.

§. 21.

W sądach hipotecznych, w których odpisy dokumentów pisano dotychczas w księgach dokumentów, na ten cel przeznaczonych, postępowanie to ma się nadal odbywać według rozporządzeń obecnie obowiązujących, z zachowaniem przepisów powszechnej ustawy o księgach gruntowych.

Jeżeli strony dla przyspieszenia ekspedycyi, oprócz pierwopisów, przedłożą także odpisy dokumentów, odpisy te, jeżeli za dobre będą uznane, mogą być użyte przy wnoszeniu do księgi dokumentów zamiast pierwopisu. i nie należy wstrzymywać ekspedycyi dopóki odpisywanie do księgi dokumentów ukończonem nie będzie.

Odpisy przez strony przedłożone, w potwierdzenie ich zgodności z pierwopisami zaopatrzyć i z prośbami zachowywać należy.

§. 22.

Gdy utrzymujący księgę gruntową przepisanych czynności dopełni, winien to przydatniem podpisu swego i daty potwierdzić w rubryce dziennika, przeznaczonej na oznaczenie miejsca wniesienia.

Potwierdzenie dokonania czynności w dzienniku.

§. 23.

Podania w urzędzie hipotecznym załatwione odsyłają się do ekspedytu a mianowicie, jeżeli potrzeba było uskutecznić wniesienie do księgi gruntowej, po zatwierdzeniu w dzienniku dokonania tej czynności (§. 22), w innych zaś przypadkach, po wypełnieniu rubryk dziennika (§. 5).

Wystawianie i doręczanie rezolucyi.

Jeżeli do rezolucyi sądu hipotecznego ma być przydanem potwierdzenie dokonanego wniesienia, utrzymujący księgę gruntową winien to mieć w naoczności i zwrócić na to uwagę ekspedytu, jeżeli już przy załatwieniu sądownem nie dano ekspedytowi polecenia w tym względzie.

§. 24.

Rzeczą ekspedytu jest wygotować rezolucyę sądową, jakoteż doręczyć takową, skoro utrzymujący księgę gruntową przyda w razie potrzeby (§. 23) potwierdzenie wniesienia.

Wypis sporządza się według przepisów ogólnych, dla ekspedytu sądowego obowiązujących.

Do każdego wypisu należy wystawić osobne poświadczenie odbioru podając w niem pismem czytelnem datę rezolucyi i liczbę protokołu podawczego, z dokładnem wymienieniem załączników, jeżeli jakie mają być zwrócone, tudzież dokładny adres t. j. imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania osoby, której się ma doręczyć.

Na każdym poświadczeniu odbioru powinna się znajdować uwaga, że odbiór trzeba potwierdzić własnoręcznym podpisem na poświadczeniu odbioru.

Według postanowień powyższych, jeżeli rezolucyę posyła się pocztą, wystawić należy rewers zwrotny.

§. 25.

Doręczanie ma się odbywać według istniejących przepisów o doręczaniu do rąk własnych.

Przy tem należy się domagać aby data i podpis na poświadczeniu odbioru były napisane wyraźnie.

§. 26.

Poświadczenia odbioru a względnie rewersy zwrotne, o doręczeniu według przepisu skutecznym, poświadczające, gdy będą zaopatrzone w podpis osoby, której według rezolucyi sądowej miano doręczyć pisma, powinny urzędowi hipotecznemu bezpośrednio w zachowanie być oddanemi.

Zatem utrzymujący księgę gruntową, jeżeli żadnych niedostateczności na poświadczeniach odbioru a względnie rewersach zwrotnych nie dostrzeże, winien wypełnić rubrykę dziennika, na dzień doręczenia przeznaczoną.

Poświadczenia odbioru a względnie rewersy zwrotne, które zdają się być niedokładnemi, jeżeli usunięcie dostrzeżonych niedostateczności, według §. 216 instrukcji sądowej z dnia 3 maja 1853 Dz. u. p. Nr. 81, jest niemożliwym, winny być przedłożone sądowi w okładce, na której niedostateczności wymienić należy, bez odsyłania ich wprzód do urzędu hipotecznego. W podobny sposób urzędnik, księgę gruntową utrzymujący, jeżeli postrzeże niedostateczności w poświadczeniach odbioru lub rewersach zwrotnych, do urzędu hipotecznego przesłanych, winien takowe przedłożyć sądowi.

W takim przypadku, utrzymujący księgę gruntową, wtedy dopiero może wypełnić rubrykę dziennika, na dzień doręczenia przeznaczoną, gdy sąd zarządzi zachowanie poświadczenia odbioru, za odpowiednie przepisom uznanego.

Po wypełnieniu rubryki dziennika, na dzień doręczenia przeznaczonej, należy w razie potrzeby wymienić w rubryce, przeznaczonej do doglądania z urzędu terminów, dzień, w którym termin taki się kończy.

§. 27.

Zachowanie aktów.

Akta, po ekspedycji w sądzie pozostałe, odesłać należy do urzędu hipotecznego, do zachowania.

Toż samo dzieje się i wtedy, gdy takowe zostają w związku z aktami, w registraturze powszechnej zachowywanemi. W takim atoli przypadku włożyć należy w odpowiednim miejscu registryury powszechnej arkusz, z napisem odsyłającym do aktów w urzędzie hipotecznym zachowywanych.

Akta w urzędzie hipotecznym ułożone być winny według porządku arytmetycznego liczb protokołu podawczego, i zachowywane w fascykułach ponumerowanych, pod twardemi przykrywkami.

Akta, z prośbą hipoteczną już w zachowanie wziętą, w związku będące — jako to poświadczenia odbioru, rewersy zwrotne, odezwy innych sądów, rekursa, ich załatwienia, relacye urzędu hipotecznego, złożyć należy w prośbie hipotecznej lub w okładce.

Akta złożone należy wynotować na prośbie hipotecznej, a względnie na okładce.

§. 28.

Instrukcyja niniejsza nie narusza w niczem sposobu utrzymywania rejestrów do ksiąg gruntowych.

Utrzymywanie
rejestrów.

§. 29.

Utrzymujący księgę gruntową, jak tylko z dziennika lub notat do niego należących postrzeże, że sąd ma z urzędu wydać rozporządzenie, winien uczynić relacyą do sądu.

Relacye urzęd
hipotecznego.

To ma się stać mianowicie wtedy, jeżeli poświadczenie odbioru doręczonej rezolucyi nie jest przysłanem w należytym czasie, jeżeli spodziewane od którego sądu doniesienie niezwykle długo nie nadchodzi, jeżeli zapisanie odpisania (§. 14 ustawy z dnia 6 lutego 1869 Dz. u. p. Nr. 18), stopnia pierwszeństwa (§. 58 pow. ust. o księg. grunt.), odrzucenia (§. 101 pow. ust. o księg. grunt.) lub zapisanie aż do nadejścia pierwopisu lub przekładu (§§. 88, 89 pow. ust. o księg. grunt.) skutecznie, z urzędu wykreślonem, albo jeżeli wykreślenie w skutek wyroku drugiej instancyi zapisane, z przyczyny nie założenia rekursu z urzędu wpisaniem, a wykreślenie tego zapisania przedsięwziętem być powinno (§. 133 pow. ust. o księg. grunt.).

§. 30.

Sądy krajowe wyższe są upoważnione zarządzić następujące zmiany w postępowaniu powyżej uregulowanem:

Upoważnienie sądu
krajowego wyż-
szego do zmiany
postępowania.

1. Jeżeli stosunki miejscowe wzniesają obawę, że wykonanie rozporządzenia §. 3 ustęp 1 instrukcyi niniejszej, pewności i szybkości toku spraw stoi na przeszkodzie, można rozporządzić, aby załatwione podania hipoteczne dopiero wtedy do urzędu hipotecznego oddawane były, gdy w ekspedycie nastąpiło już wygotowanie rezolucyi i poświadczeń odbioru lub rewersów zwrotnych. W tym przypadku urząd hipoteczny, załatwiwszy poruczone mu czynności, winien wypisy i dokumenta oddać do ekspedytu w celu doręczenia, zatrzymując akta, w urzędzie hipotecznym zachować się mające.

2. W tych przypadkach, w których odpisy dokumentów dotychczas obok podań hipotecznych zachowywane były, sposób ten zachowania może być zatrzymanym; albo, jeżeli przepis §. 18 tej instrukcyi wejdzie w zastosowanie, można zaniechać oprawiania odpisów, o ile ze względu na mające nastąpić zmiany granic okręgu sądowego, lub na inne stosunki miejscowe, wyjątki te zdają się być odpowiedniami.

§. 31.

Każdemu wolno przejrzeć księgi gruntowe, rejestra do nich należące, zbiór dokumentów lub księgę dokumentów w zwykłych godzinach urzędowych, których trwanie zapomocą napisu w urzędzie hipotecznym do wiadomości podać należy.

Przeoglądanie ksiąg
i aktów w urzędzie
hipotecznym.

Inne akta, w urzędzie hipotecznym zachowywane, z wyjątkiem zapisków co do dokonanego głosowania, ei tylko przejrzeć mogą, którzy mają interes prawny, o czem w razie wątpliwości rozstrzygnie naczelnik sądu.

Przejrzenie może mieć miejsce tylko pod nadzorem urzędnika; bez udziału urzędnika, do którego nadzór należy, nie wolno stronom szukać w książkach i aktach, szczegółów których dowiedzieć się pragną.

Na zapytanie jednak należy udzielić stronom wszelkich potrzebnych wiadomości a w szczególności także tych wyjaśnień z dziennika, których do należytego ocenienia wniesień, potrzebują.

Kto przeglądając książki lub akta, chce sobie co zanotować, nie może do tego używać atramentu.

§. 32.

Wydawanie odpisów i wyciągów.

Każdy może żądać od urzędu hipotecznego wydania odpisów prostych lub wierzytelnych, jakoteż wyciągów z ksiąg gruntowych, ze zbioru dokumentów lub z księgi dokumentów.

Z innych aktów, w urzędzie hipotecznym w zachowaniu będących, z wyjątkiem zapisków co do dokonanego głosowania, wydawać należy odpisy tylko tym, którzy mają w tem prawny interes.

§. 33.

Odpisy należy oznaczyć jako takie napisami w oczy wpadającymi. Mogą one być wydawane tak z ksiąg jak z aktów w objętości przez proszącego oznaczonej. W każdym odpisie należy oznaczyć dokładnie miejsce księgi lub aktu, z którego odpis zrobiono, podając szczegóły do ich znalezienia potrzebne.

§. 34.

Z ksiąg gruntowych wydaje się wyciągi:

1. stanu hipotecznego całego ciała hipotecznego, lub
2. pewnej części tegoż, albo
3. wierzytelności hipotecznej.

W pierwszym przypadku trzeba oznaczyć wyciągi jako ogólne, w drugim zaś i trzecim jako szczególne.

W wyciągu ogólnym winny być wyrażone wszystkie wniesienia, w rzeczywistości istniejące, a w księdze głównej, lub jeżeli takowej nie ma, w księdze, która ją zastępuje, zawarte; z tych wypisuje się:

1. części składowe i przestrzeń, jakoteż prawne własności ciała tabularnego;
2. teraźniejszy właściciel onego, jako też ograniczenia jego praw rozrządzenia, jeżeli zachodzą;
3. wszelkie ograniczenia na ciele tabularnem ciężące.

W wyciągu szczególnym, oprócz wniesień pod 1 i 2 wyrażonych, należy wyszczególnić tylko te ciężary, pod 3 wymienione, które na przedmiocie szczególnego wyciągu ciężą.

§. 35.

Każdy wyciąg powinien być sporządzony jako dokładny lub sumaryczny.

W wyciągu dokładnym wyrazić należy wniesienia hipoteczne dosłownie.

W wyciągu sumarycznym przy wniesieniach ciężarów zamieścić należy tylko krótkie oznaczenie wniesionego prawa rzeczowego i wysokość ciężaru, o ile pod względem szczególnych wniesień dosłowne wyszczególnienie tychże nie było wyraźnie żądanem.

Wyciąg sumaryczny jako taki napisem oznaczyć należy.

§. 36.

Wpisy i zastrzeżenia, których wykreślenie wpisaniem zostało, jakoteż wykreślone zapisania, jeżeli moc prawna wykreślenia jest wątpliwą, przytoczyć należy w wyciągu wraz z wniesieniem wykreślenia.

Ale jeżeli moc prawna wykreślenia jest niewątpliwa, natenczas gdy strona prosząca nie żądała dokładnego wyszczególnienia wszystkich wykreślonych wniesień, pisząc wniesienia po kolei, w miejscu wykreślonego wniesienia położyć należy wyraz „wykreślone“ a w miejscu wniesienia wykreślenia, słowa „wykreślenie od liczby bieżącej“ z odniesieniem się do wniesienia, jako wykreślone oznaczonego.

§. 37.

Utrzymujący księgę gruntową a względnie urzędnik do wystawiania wyciągów przeznaczonej, winien porównać dokładnie każdy wyciąg z księgą gruntową.

Zarazem przez przejrzanie dziennika i protokołu podawczego należy sprawdzić, czy i jakie niezadowolone podania hipoteczne, odnoszące się do przedmiotu wyciągu, aż do ostatniego zamknięcia protokołu podawczego, nadeszły do sądu.

Rezultat podać należy na końcu wyciągu z wymienieniem liczby i treści podań niezadowolonych jeżeli są; w tem miejscu w razie potrzeby należy także umieścić zarządzoną §. 116 powszechnej ustawy o księgach gruntowych wzmiankę o karcie głównej i zawartych w niej wniesieniach, tudzież uwagę o postępowaniu w celu urzędzenia §. 27 ustawy z dnia 25 lipca 1871 Dz. u. p. Nr. 96 przepisana.

Wyciąg należy zaopatrzyć w datę, ostatniemu zamknięciu protokołu podawczego odpowiadającą, a urzędnik, który przedsiębrał porównanie z księgą gruntową, winien zgodność tego potwierdzić swoim podpisem i wyciśnięciem pieczęci urzędu hipotecznego.

§. 38.

Zmiany po wystawieniu wyciągu hipotecznego zaszłe, mogą być przydane jako dalszy ciąg tegoż.

Jeżeli nie zaszła żadna zmiana i jeżeli żadne podanie hipoteczne, odnoszące się do treści wyciągu, do sądu nie nadeszło, okoliczność ta, na żądanie strony może być w wyciągu potwierdzona.

§. 39.

Jeżeli na dokumencie wniesienie jest potwierdzone w pierwopisie, natenczas do dokumentu tego na żądanie właściciela onego, dodać należy potwierdzenie co do wszystkich późniejszych wniesień, tego wniesienia dotyczących.

§. 40.

Utrzymywać należy wykaz zamówień odpisów i wyciągów, w którym ma być wyrażony dzień zamówienia, strona zamawiająca, przedmiot zamówienia, dzień doręczenia, ilość znaczków stemplowych danych lub zwróconych i podpis odbierającego lub potwierdzenie odesłania.

Zamówienie może być ustnem lub pisemnem, i powinno być niezwłocznie zaciągniętem do wykazu zamówień. Na żądanie wydać należy potwierdzenie zamówienia, ze wzmianką o otrzymanych znaczkach stemplowych.

Zamówienie skutecznie należy w takim porządku, w jakim były zrobione. Wyjątek w tym względzie może nastąpić tylko ze względów na interes publiczny lub dla wielkiej nagłości, za zezwoleniem naczelnika sądu. Zezwolenie w wykazie zanotować należy.

§. 41.

Wydawanie potwierdzeń.

Sąd hipoteczny może wydawać potwierdzenie faktów, które z ksiąg i aktów w §. 31 wymienionych, z wszelką pewnością zacerpnięte być mogą na żądanie stron, potrzebujących potwierdzeń takich w swoich sprawach prawnych.

§. 42.

Nadzór nad utrzymującym księgi gruntową.

Naczelnik sądu winien od czasu do czasu sprawdzać, czy czynności urzędu hipotecznego punktualnie i według przepisów są wykonywane. W tym celu winien przeglądać mianowicie dziennik, książki oddzielne, jego część składową stanowiące, tudzież wykaz odpisów i wyciągów, prowadzić mający.

W sądach, w których ustanowiony jest osobny naczelnik urzędu hipotecznego, tenże głównie obowiązany jest do wykonywania nadzoru nad czynnościami urzędu hipotecznego.

§. 43.

Zastosowanie do ksiąg gruntowych.

Instrukcyę niniejszą należy stosować według onejże ducha także do ksiąg górniczych.

§. 44.

Wejście w moc obowiązującą.

Instrukcyja niniejsza wchodzi w moc obowiązującą jednocześnie z powszechną ustawą o księgach gruntowych.

Glaser r. w.